

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода”: BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

КРАЙ ДЕБАТУЄ ПРО ОБОРОНУ

ГЕНЕРАЛ ПЕРШИНГ ЗА ЗВ'ЯЗКИ З АНГЛІЄЮ, ПОЛК. ЛИНДБЕРГ ЗА НІМЕЧЧИНУ

ВАШИНГТОН. — Генерал Джан Першінг, 79-літній командант американської армії в Франції під час світової війни, висловив радіову промову про теперішнє положення Злучених Держав у світовій політиці й заявив за допомогу Англії. Він радив, щоби Злучені Держави допомогли Бритійській Імперії, видаючи їй 50 старих військових кораблів типу „дистроерс”. Він вважає, що цього вимагає оборона американських традицій і свободи, бо, мовляв, оборона англійської флотії є обороною Америки.

На масовій демонстрації, влаштованій на Воляцькій Полі в Шікаго організацією „Громадський Комітет для Здержання Америки від війни”, висловив полковник Чарлз Линдберг промову на тему: „Як вдержати Америку від війни з американських причин”. У цій промові, котра була передана по всьому краю радіом, Линдберг радив Злученим Державам не вступати до війни, але рятувати цивілізацію відповідною пропозицією миру. Він радив погодитися з фактом, що Європа остане під пануванням Німеччини й радив Злученим Державам найти спосіб співжиття з Німеччиною.

ВВАЖАЮТЬ ВІДКЛАДАННЯ ВІЙСЬКОВОГО НАБОРУ ПОМИЛКОЮ

НЮ ЙОРК. — Секретар флотії Френк Накс; бувший суддя Роберт Петерсон, нині асистент секретаря війни; і полковник Джуліус Овкс Адлер, цивільний помічник секретаря війни, висловили радіові промови до краю, в котрих закликали чим скорше ухвалити й перевести в життя закон про загальну вибірну військову службу.

Полковник Накс заявив, що це може бути фатальною помилкою для Злучених Держав ждати зо загальною військовою службою аж до часу, як Злучені Держави будуть у війні.

РУЗВЕЛТ ЗА СКРІПЛЕННЯ БОРОТЬБИ ПРОТИ ШПИГУНСТВА

ВАШИНГТОН. — За старанням федерального уряду збирається тут в понеділок конференція федеральних, стейтових і місцевих урядників для скріплення кампанії проти шпигунства.

Між бесідниками, що мають промовляти на конференції, є: президент Рузвелт, генеральний прокуратор Роберт Джексон, голова федерального бюро розсліду Едгар Гувер, генеральний соліситор Френсіс Бидл і губернатори 14 стейтів.

СЬОМИЙ ЗІЗД УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ МОЛОДІ

НЮАРК, Ню Джерзі. — Від п'ятниці, 2. серпня, до неділі, 4. серпня, відбувався тут сьомий річний зізд Ліги Української Католицької Молоді Північної Америки.

Після ріжних нарад, спортивних забав, богослужень та спільного причастя зізд закінчився спільним бенкетом в Есекс Гавс.

Приявних було около 500 учасників і гостей. Промовляли: українські єпископи: Константин Богачевський та Іван Бучко і єпископ нюарської дієцезії лат. обряду, Болен. Привіти складали: комішенер МекГоверн з Джерзі Сіті, відтак заступник посадики з Нюарку, далше о. Володимир Лотович від Провидіння, Микола Мурашко, голова Українського Народного Союзу. Бенкет ртворив Василь Гела з Джерзі Сіті. Він покликав на господаря (товстемстра) асемблїмена Степана Ярему з Ню Йорку, який проводив та покликував бесідників і представив нововибраний уряд Ліги.

Найчисленнішою групою була делегація з Ембридж, Па., і вона дістала від комішенера МекГоверна велику золоту чашу як нагороду.

З ПРЕЗИДІАЛЬНОЇ КАМПАНІЇ

ДЕ МОЙН (Айова). — Сюди приїхав Вендел Вилкі, републиканський кандидат на уряд президента Злучених Держав, щоби відбуті конференцію з провідниками фармерських організацій. При приїзді в місто його вітали великі товпища народу.

Вилкі заявив газетярм, що він не хоче видати на кампанію більше, ніж три мільони доларів.

АВТОМОБІЛЬНА ЮНІЯ ОСУДЖУЄ ВСІХ „БРУТАЛЬНИХ ДИКТАТОРІВ”

СТ. ЛУІС. — На конвенції юнії автомобільних робітників, що належить до Конгресу Промислової Організації, прийшло до гарячої дебати над резолюцією, що осуджує всі „брутальні диктатури”. Ліве крило конвенції добивалося, щоби з резолюції пропущено Росію. Остаточно за резолюцію заявила подавляюча більшість.

„ЗБРОЄННЯ ДЕРЖАВИ ДОВГА СПРАВА”

ЛІЧФІЛД (Конетикот). — Відомий фабрикант літаків Вільям Керк заявляє публічно, що розбудова озброєння держави це повільна справа, котра вимагає від півтора до двох років часу.

ЯПОНІЯ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ

ВАШИНГТОН. — Японський амбасадор Кенсукі Горінучі доручив американському департаментові стейту формальний протест японського уряду проти зарядженої недавно заборони вивозу американської авіаційної газоліни поза західно півкуло.

Ноту прийняв Сомер Велес, заступник секретаря стейту, Кортела Гола, без ніякої заяви. Загально сподіваються, що уряд Злучених Держав дасть у відповідному часі відповідь на цю ноту, але свого зарядження не відкаже.

„АРГЕНТИНА ГОДИТЬСЯ ЗО ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ”

НЮ ЙОРК. — Сюди приїхав на неофіційні відвідини д-р Леопольдо Мельо, голова аргентинської делегації на недавню пан-американську конференцію в Гавані, на Кубі. В розмові з газетярми Мельо заявив, що Аргентина годиться в своїй політиці зо Злученими Державами. Він пояснив їм аргентинську конституцію, що до згоди на такі справи, які були порушені на гаванській конференції, треба згоди аргентинського конгресу.

ЯПОНЦІ ВСУВАЮТЬСЯ НА ІНДО-КИТАЙ

ШАНГАЙ. — Як це перебачали політичні знавці від давня, Японія підсувається чимраз ближче до багатой французької колонії Індо-Китаю і там усадовляє свою владу. Провінція Квангчован вже є під японською мілітарною контролею. Японці посиляють у стратегічні місця своє військо, яке з черги вимагає від місцевих французьких властей уступок. Французькі власти, знаючи свої слабкі сили, уступають японцям і в той спосіб останні чимраз більше вкорінюють свою силу. Повна домінація Японії над Індо-Китаєм це справа недалекого часу.

АНГЛІЙЦІ ДАЛІ АРЕШТУЮТЬ ЯПОНЦІВ

ЛОНДОН. — Англійські власти арештували чотирьох японських чільних бізнесменів в Англії і в своїх колоніях. Японський амбасадор у Лондоні зложив протест та заповів, що з боку Японії треба сподіватись нових репресій. Знавці кажуть, що хоч відносини між Японією і Англією дуже напружені, проте Японія покищо буде уникати дійсного удару.

СВЯЩЕНИК КАЖЕ, ЩО ІТАЛІЯ ВІДЧУВАЄ НЕДОСТАЧУ ЇЖІ

НЮ ЙОРК. — О. Тимоті Бускарен, що приїхав до цього порту еспанський кораблем „Маркес де Крмільас”, о. Т. заявив у розмові з газетярми, що італійці не хотіли йти до війни, але їх заставив до цього уряд Мусоліні. Він каже, що Італія відчуває нині недостачу поживи.

ВСТАНОВЛЯЮТЬ ПРАВИЛЬНЕ ЛЕТНИЧЕ ПОЛУЧЕННЯ З АНГЛІЄЮ

НЮ ЙОРК. — У неділю приїхав сюди великий британський чотири-моторовий літак „Клер”, перший літак, що приїхав з Англії від часу перервання правильного получения між Англією й Америкою дня 3. жовтня.

Літак вертається незадовго до Англії й з тим перелетом буде назад привернене правильне летниче получение між Англією й Злученими Державами. Однак цей засіб комунікації має стояти до розпорядимости лише урядовим особам.

Тимчасом літак „Єнік Клипер” закінчив у неділю свій двісотий перелет через Атлантик.

ЗРІСТ ЧИСЛА ІНДІЯН

ВАШИНГТОН. — Департамент внутрішніх справ видав книжку під наголовком „Підручник федерального індійського закону”. Уряд викazuje помилковість загального погляду, немовби то число індіан у Злучених Державах зменшалось. На ділі індіани являються в Злучених Державах групою, що найбільше зростає числом. Зростає теж маєток індіан.

ВИБОРЧІ ВОРОЖБИ

НЮ ЙОРК. — Американський Інститут Публічної Опінії каже, що ані правильні демократи ані правильні републиканці не вирішать висліду осінніх президіальних виборів, а великі маси незалежних від партії виборців.

РЕЕСТРАЦІЯ В КАНАДІ

Канадський парламент ухвалив примусову реєстрацію всіх осіб від 16. до 60. включно року життя.

При реєстрації будуть питати про вік, заняття, доходи, кваліфікації і досвід реєструючогося та число, осіб залежних від реєстрованого під оглядом вдержання. На реєстрацію назначиться один день у цілій домінії, а буде вона відбуватися на підставі виборчих

АНГЛІЯ ВЕРБУЄ В АМЕРИЦІ ПІЛЬОТІВ ДЛЯ ДОСТАВИ ЛІТАКІВ

Бритійське Міністерство для Продукції Літаків оголошує прийняття до служби американських пільотів за нагородою 150 дол. тижневої платні. Пільоти малиб доставити нововироблені літаки з фабрики до летунських майданів, звідки їх переберуть летуни Королівської Воздушної Флотії. Американські пільоти мають заключити контракт на час тривання війни. Колиб війна покінчилась скорше, контракт є платний на підставі служби по 12 місяців. Бритійський уряд платить переїзд в обі сторони і додає ще окрему нагороду („бонус”) по 500 дол. Платню дають американськими грішми.

ліст у 245 виборчих округах. Хто не зареєструється, обуде караний, а кожний, що зареєструється, одержить картку з посвідкою, що зареєструвався. Вік до реєстрування назначено понижче і повище військового віку (18—45) тому, що уряд хоче мати більше докладні інформації щодо чоловічої сили як теж і жіночої сили держави

АНГЛІЙСЬКІ НАЛІТИ НА НІМЦІВ

ЛОНДОН. — Англійські летуни не ждуть, аж німецькі війська зачнуть атакувати Англію, а вже тепер з великою відвагою і завзяттям атакують німецькі військові бази положені здовж Атлантийського побережжя, а також у самій коринній Німеччині. Цей раз вони виконали чисельні й успішні налети, як подають англійські звідомлення, на німецьку морську базу в Кіль, запаливши в ній кілька морських улаждень. Також бомбардували важні німецькі фабрики штучної газоліни. Крім того вони бомбардували німецькі кораблі в Каналі, обстрілювали машинними крісами військо, та ґрунтовно знищили летунську базу в Абевил. В той сам час німецькі літаки вже вдруге налітали Англію в цілі скинення пропагандних летючок, в яких була промова Гітлера з пропозицією замиритись.

ПОУХАЛИ ПІДПИСУВАТИ НОВИЙ ДОГОВІР

МОСКВА. — До Москви приїхала німецька комісія, якої завданням є уложити точний план границь між Советами і Німеччиною. Офіційні кола говорять, що робота тої комісії буде зроблена в короткому часі, бо справи, які вона має викінчити в засаді були вже докладно обговорені між обома сторонами перед тим.

ТРАПЧНИЙ КІНЕЦЬ ЛАТВІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

ЛОНДОН. — Карло Ульманіс, латвійський президент і прем'єр, помер з ран, яких зазнав від невідомих напасників, коли советська влада взяла під своє панування Латвію. З хвилею приходу Советів до Латвії його викинено з його найвищого державного становища і поставлено під арешт. Опісля невідомі бандити хотіли його спрятати зо світу і револьвером завдали йому смертельні рани. Опісля в шпитали в Ризі він помер. Ульманіс мав такий авторитет у своїм краю, що майже рахувався диктатором. Вищу освіту він здобув в Америці, в Університеті Небраски.

ВІДМІННИЙ ПОГЛЯД НА СВОБОДУ В ФРАНЦІЇ

ВІПНІ. — Французи починають тепер дивитись на суспільну свободу з іншого боку. Вони кажуть, що коли в краю є свобода, то не треба, щоб у ній існували напів таємничі організації, як ось масони. Вслід за тим вони порозв'язували масонські організації, а також інші, що мають якунебудь закраску таємничості. Коли серед суспільної свободи якась організація тайтсья зо своєю роботою, видно в неї нечиста совість, кажуть тепер французи.

НІМЦІ НЕ ВІРЯТЬ ФРАНЦУЗЬКОМУ УРЯДОВІ

БЕРЛІН. — Німецька преса висказує гострі критики на адресу французького уряду Петена і каже, що всі його реформи є нещирі і мають за ціль засипати німцям піском очі. Найбільше лютить німців це, що французький уряд зачислив до почесного легіону ген. Герінга, бувшого військового губернатора Альзасії. Чому це зробив уряд? — питають німці і відповідають, що тому, щоби в той посередний спосіб сказати, що французи про Альзасію не забули.

НАІЗДИ НІМЦІВ НА АНГЛІЮ

БЕРЛІН. — Хоч англійські часописи не признають до того, німці твердять, що їх літаки далі наїздять на Англію і бомбардують всякі військові об'єкти. В часі останнього наїзду вони знищили фабрики в околицях Ліверпулу, кажуть німецькі звідомлення.

ІТАЛІЙЦІ ЗНОВ ВТРАТИЛИ СУБМАРИНУ

РИМ. — Італійське звідомлення призналось до втрати ще одної субмарини. Серед яких обставин це сталося — звідомлення не говорить.

Англійські звідомлення кажуть, що від вибуху війни Італія втратила вже 15 субмарин. Всіх субмарин Італія мала поверх сотки.

НОВЕ ПИВО ДЛЯ НІМЦІВ

БЕРЛІН. — Хоч німецьке пиво має за собою тисячлітню традицію і його люблять не лиш самі німці, але люди в демократичних краях, проте націоналістична влада хоче те пиво проскрибувати і заборонити його виріб. А то тому, що пиво всетаки має алькоголь, а алькоголь затроє людей, кажуть наці. Тепер німецькі вчені придумали новий безалькогольний напитек, що дуже подібний до пива, але, так кажуть, ліпший. Влада старается поширити цей напитек, а ступнево заборонити виробляти старе пиво.

ІТАЛІЙЦІ НЕДОБРІ НА ПАПУ

РИМ. — Італійські часописи критикують Папу за його апел до Франції і Англії, виданий на початку війни, аби вони шадили Рим, „святую столицю”. Італійці кажуть, що тепер світ готовий думати, що Англія не бомбардує Риму тому бо послухала Папи, тимчасом вона не бомбардує тому, бо боїться італійських збройних сил.

НА ВІЙСЬКОВІ ВПРРАВИ.

Громадка англійських летунок, що виїжджають до британського табору на вправи.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрим оголошення хоче мати своє оголошення.

За кождо зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ФІНЛЯНДІЯ НА ОПЕРАЦІЙНИЙ СТИЛ?

Всякі знаки на політичному овиді вказують на наближаючийся напад совєтської Росії на Фінляндію.

Першим знаком на небесах була скрита загроза Росії проти Фінляндії, висказана російським комісаром заграничних справ, Молотовим, у його промові перед російським парламентом у Кремліні. Діткнувшись у тій промові російсько-фінських відносин, Молотов заговорив про якісь „атаки проти народу“ з боку якихось фінських кругів та лишив уся спрагу мирних відносин між Фінляндією й Росією на відповідальність Фінляндії. Хто знає звичай „обичаї російського уряду взагалі, а совєтського спеціально, той знає, що за такими словами звичайно криються скритовбийчі наміри.

Другим знаком є висказ Молотова про американський протест проти захоплення Росією Литви, Латвії й Естонії. Мовляв, американський протест Росію нічого не обходить. Якби справді не обходило, то Молотов не потребував би й про нього згадувати. Коли згадує, то видно він його обходить, і це віддай не стільки щодо минулого грабіжу, скільки за новий грабіж у майбутньому.

По таких заповідях, і то зараз, поки ще залізо було горяче, Москва починає клепати залізо. Отже йдуть наперед протести по большевицькій пресі, що, мовляв, фінська поліція побиває демонстрації мирних російських симпатиків. Нібито під впливом цих газетних рапортів, а на ділі на приказ уряду, по Росії влаштовується віча проти Фінляндії, на котрих підбехтується учасників до обурення на Фінляндію. Рівночасно російські й большевицькі агенти в Фінляндії влаштовують провокаційні віча, на котрих очевидно провокатори будуть провокувати інциденти, сутички між поліцією й учасниками демонстрацій, які потім за границей в Росії буде представлятися як насильства фінської поліції супроти мирних фінляндців за їх невинні політичні переконання.

За якийсь час очевидно російський уряд зажадає від фінляндського уряду гарантії, що такі речі не будуть повторятися, а як гарантії зажадає збільшення російських гарнізонів у Фінляндії, відступлення якихось важних міст, або встановлення російських большевицьких симпатиків до кабінету міністрів, або щось у тому роді. Такі уступства Росія вжне як підважні для добуття дальших уступок, і так далі, поки скорше чи пізніше, ціла Фінляндія не опиниться в руках Москви.

Як знаємо з минулого, один фінляндець дає собі раду з багатьма мосалями, але остаточно сотка гусей і вола звалить. До того Фінляндія нині не може вже ставити Росії такого опору, який ставила минулого року, бо вона окровавилася в війні й вона віддала важні оборонні позиції. Поза Фінляндією допомоги фінцям тепер не ждати, бо Англія далеко й помічати не може, а Німеччина певно зо Сталіном зробила шахер-махер, на основі котрого акраз Сталін і чіпається Фінляндії. І так ще одна країна стала перед маревом утрати незалежності.

Йосиф Томас.

ВЕСНЯНЕ СВЯТО В ІНДОКИТАІ

(3)

Я вмішався між селян, які зібралися перед пагодою. Двері, червоно ляковані та помальовані золотим китайським письмом, були відчинені. В середині було видно статуї Будди на позолочуванні престолі, на ступенях стояли статуї. Бу та нижчих богів. Бонзи в довгих, жовтих одягах стояли по боках престолу із заложеними руками на чек скаменілі. Потім один із них став співати молитву, проводячи свій спів ритмічними ударами в невеличкий бубон. Свято Нгенч-Ксуан (привітання весни) починається.

В шопі біля пагоди є замкнений буйвіл із плугом, зроблений з бамбусу, природної величини, якого там бонзи вчора поставили. Біля нього є на землі п'ять посудин з фарбою червоною, білою, жовтою, зеленою та чорною. Це є символ п'ятих елементів: води, вогню, дров, металу та

землі. Нічно, як було зовсім темно, один сільський достойник вліз у шопу, набрав шіткою фарби з якоїсь миски, сам не знав якої, та намалював латку на буйволі. Тепер усе село жде нетерпляче, аж відчинять шопу, бо живна ризжу та добробут усіх залежить від того, якого коліру є ця пляма.

Потім „онг-донг“, може з двадцятилітній парубок, що буде медієм між селянами та духом, сідає на рогіжку серед подвіря пагоди. Кидає головою вправо, вліво, вперед і взад усе скорше й скорше, як це ролять турецькі деревіші. Музики, що сидять довкруги в колі, вдярають ритмічно в барабанички та гонги. Парубок вдаряє очі в порожню. Лице прибирає вираз шалено-го, м'язи напружуються; п'ятече йому з чола, з уст добуваються незрозумілі звуки. Музика прискорює темпо й набирає сил.

РЕЄСТРАЦІЯ ЧУЖИНЦІВ ПІЧНЕТЬСЯ 27. СЕРПНЯ

Ерл Г. Гарисон, директор ді-візі реєстрації чужинців при департаменті справедливості Злучених Держав, щойно заявив, що реєстрація і відтиск пальців не-громадян пічнеться в четвер, 27 серпня, і буде продовжатись до 26. грудня 1940. року.

На протязі тих чотирьох місяців всі чужинці в Злучених Державах, почавши від 14. року життя, обов'язані зареєструватись і дати відтиск своїх пальців. Чужинецькі діти до 14. року життя мусять зареєструватись через своїх родичів або олікунів. Коли чужинецька дитина досягне 14. рік, тоді мусить сама особисто зареєструватись і дати відтиск пальців. Хто не зареєструється, того жде кара в сумі \$1,000 або шість місяців арешту. Так приписує дотичний закон про реєстрацію чужинців.

Реєстрація буде відбуватись у першо- і друго-класних поштових бюрах, а в повітових містах, у кожних поштових бюрах, без різниці класів. Зразкові формуляри з питаннями, які будуть ставлені чужинцям в часі реєстрації з повними інформаціями, можна буде дістати з поштового бюра десь в половині серпня. Кожному, хто підлягає реєстрації, радиться дістати один з тих формулярів, простудіювати питання і написати відповіді. Директор Гарисон заявляє, що „виловлення зразкового формуляра перед реєстрацією улекшить саму реєстрацію, так для чужинця, як і для уряду“.

Гарисон далі пояснює, що за зразкові формуляри, ані за реєстрацію і відтиск пальців нічого не платиться. Він надмінив і таке: „Ми вже дістали доноси, що ошусті намагаються виманювати гроші від чужинців. До тепер, ошусті обіцяють чужинцям за гроші зробити йому відтиск пальців. Передусім жаден відтиск пальців не буде прийнятий, за винятком тих, що роблять відповідні урядові в поштові бюри підчас реєстрації. По друге, ніякі оплати не будуть побирані за такі обслузи. Далі, реєстрація ще не почалась і не пічнеться скорше, як 27. серпня. Радимо кожному кооперувати з урядом, щоби не-громадяни не були заведені“.

„Треба ще згадати“, Гарисон продовжав, „що реєстрація і відтиск пальців чужинців не приносить будьякої урази. Тисячі громадян добровільно

дають відтиск пальців річно. Члени армії і флоту Злучених Держав дали відтиск пальців, як також багато державних робітників. Тому, що відтиск пальців це одинокий вірний спосіб ідентичності, уряд Злучених Держав прийняв це як частину своєї реєстраційної процедури. Закон про реєстрацію чужинців ухвалено на те, щоби знати точно, скільки є чужинців у Злучених Державах, хто вони і де перебувають. Реєстрація й відтиск пальців не пошкодить чужинцям, що шанують закони. Всі записки будуть довірочні і в тайні переховувані, а доступні тільки тим особам, котрі матимуть повний дозвіл від головного прокуратора Злучених Держав“.

„Коли президент підписував той закон“, Гарисон продовжав, „він сказав: Реєстрація не приносить з собою п'ятна

ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Едмонтонські „Укр. ініціативні“ з дня 16. липня 6. р. поміщують листи з Риму про деякі зарядження большевиків у занятій ними Галичині. Хоч деякі з поданих фактів були вже друковані в нашій газеті, то в згаданому листі вони ширше навітлені і тому подаємо тут дещо з цього листу. Лист писаний мабуть якимсь духовником, бо займається в більшій частині справами церкви. Отже довідемося таке:

Духовникам всіх віроісповідань заборонила совєтська влада носити станову одіж та вступати до шкіл, лічниць, касарень. Не можна їм без дозволу влади переноситися з одної місцевості в другу. Від місяця травня заборонено священикам провадити метричальні книги. Тепер їх провадять цивільні урядовці. Церковні метрики заборано на власність держави, а цвинтарі, що були власністю церков, перейшли на власність громад. По школах заборонено молитву та науку релігії. Далі заборонили учителям ходити до церкви, а ще далі наказали брати участь в курсах безбожництва. Ті курси уладжують звичайно в часі Різдва та Великодня. Хотіли знести святкування неділі, але залишили, бо люди перестали їздити до міста, до Союзу Ко-

чи ворожого відношення до тих, котрі хоч можуть бути не-громадяни, є льояльні цьому краєві та його установам. Більшість чужинців у цьому краю це люди, котрі прибули тут, бо вони вірили і мали віру в принципи американської демократії й є управлені та мусять дістати повну законну охорону“.

Гарисон також цитував з недавньої промови по радіо головного соліситора Френсиса Бидлі, в котрій він сказав: „Треба пам'ятати, що всі американці були свого часу імігрантами з інших країв. Генії багатьох країн, давні аспірації багатьох рас увійшли в будову Америки. Нажаль, є деякі чужинці ньольояльні Америці, котрі не бажають прийняти наші способи, але вживають нашої свободи слова й преси до викликування замішання та бунтів. Такі особи будемо при-держувати, але будемо теж глядіти, щоби льояльними Америці чужинцям не діялась кривда через горстку ньольояльних. Наша реєстрація буде для них охороною“.

оператив. (Так було в Тернопільщині).

Заборонено друкувати книжки й видавництва релігійного змісту, а за слухання заграничних радіо-програм належить кару смерті. Таксамо, наявний спротив безбожницькій пропаганді рівнається державній зраді і за це наложена кара смерті. Щоби винищити релігійні настрої населення ведеться загострена радіо-пропаганда безбожництва. Коли до церков вдираються безбожники, щоби в них завести танці, населення ставить опір. (Напр. Бориничі, на лінії Львів—Ходорів). Львівський відділ спілки безбожників передав московській централі частину мітрополічної бібліотеки. Безпосередньо після приходу большевиків забрано всі мітрополічні столові маетки на власність держави, а на палату у Львові наложено мільоновий податок. Льва Шептицького, брата мітрополита, розстріляно разом з родиною у Прилбичах безпосередньо після приходу совєтських військ.

Єпископ Хомишин остався в Станіславові без ніяких засобів до життя. Утримують його вірні потайки, доставляючи харчі. Єпископ Коциловський перенісся з Перемишля до Самбора. (Ці звістки походять ще з місяця травня 1940 р.). Члени ГПУ перебралися й пограбили мешканців в забудованні св. Юра у Львові. Перед тим був влом до каплиці в забудованні бувшої духовної семінарії при вул. Коперника. Там забрано богослужбні речі. Каплиця була опечатана, бо німецькі літаки знищили її бомбами в початках війни проти Польщі. Решту книгозбірні перебрав Національний Музей.

Жовківські оо. Василіяни обслуговують парафії аж під Раву. Сестри Василіянки майже всюди працюють у перебранні, а на життя заробляють фізичною працею. Священиків вивозять щораз частіше в глинину Советів. Тому села остаються без духовної обслузи. У Львові ще існує духовна семінарія з 30 питомцями, а у Великій Четвер зголосилося до мітрополита ще зо 200 священиків. Деякі зголосилися добровільно йти в давній совєтський край для праці між вивезеними.

По сільських школах багато учителів жидів, що ширять безбожництво. Діти демонстративно в таких випадках йдуть молитися перед і по наці перед церковними дверми, а потім ідуть до школи (Кодомийщина, Косівщина). У мі-

МАКЕДОНІЯ ПОЧИНАЄ КИПІТИ!

Македонія! Край комітаджів та тайних комітетів, ця типово-характеристична „збалканізована“ країна — нині знову починається рухати. Усильна пресія з боку Німеччини й Італії з одної сторони та большевицької Москви з другої на балканські держави — не остає без відповідного відголосу й на македонцях.

Македонці — цей історичний парадокс — кажуть їх вороги. Бо ніде їм притулитися. Поділені між Грецією, Болгарією та Югославією, вони мають безчисленні орієнтації, ріжні культурні та релігійні впливи й це більше ворогів, як між чужинцями, такі між...своїми.

В Югославії т. зв. слов'янські македонці є наскрізь болгарофілами та працюють в на-прямі болгарсько-сербської федерації. Посередньо ці македонці підпадають під впливи комунізму, що беззастанно атакує уряд за тяжке господарське положення селян.

В Греції македонці виставлені на подвійну пропаганду: німецьку й англійську; обі ці держави стараються прихилити македонську меншину на свою сторону та евентуально тим шахувати саму Грецію.

Посилення руху в Югославії.

Югославія, що має крім македонської меншини, ще альбанську, хорватську та словінську, бере сильну руку проти македонського революційного руху. Секретна македонська організація, т. зв. „Партія македонської свободи“, розкидає революційні летючки, в яких накликає македонців до виждання остаточної німецької та італійської побіди, що принесе „визволення“ македонцям. Дехто добачує в цій організації відновлення „ІМРО“ („Міжнародна Македонська Революційна Організація“), яка була під впливом большевицької Москви. Однак югославські влади твердять, що центр теперішнього руху — це Тірана, столиця загарбаної Італією Албанії.

Михайлов знову на овиді.

Кружляють поголоски, що цим рухом кермує знову відомий македонський революційний провідник Іван Михайлов, що від часу його вигнання з краю, скривався в Туреччині та Німеччині. Кажуть, що він тепер є в Албанії або в Німеччині й звідтам кермує проти-югославянським рухом. Біагородський уряд не тільки насадив в ці македонські околиці масу війська та жандармів, але організував тайну сербську організацію, яка має на цілі поборовати македонський рух відповідно проти-акцією. Найактивніший елемент в цій організації — це сербське православне духовенство.

Чотири ріжні групи.

Між югославянськими македонцями є аж чотири ріжні орієнтації, і кожна на свій лад старається вплинути на македонське населення та відповідно його настрої до своїх політичних цілей. До першої групи належать переважно ін-

телігенти, настроєні ліво, що охочо бачилиб федерацію всіх слав'ян під російським проводом. До другої групи належить дрібне купецтво і нижчі урядники, які є проти-сербського наставлення та радо хотілиб бачити італійський чи навіть болгарський протекторат над Македонією. Вони звичайно вважають себе за болгарів, отже слов'ян. На них спеціально успішно ділає болгарська пропаганда та болгарське радіо з Софії.

Третя група обіймає македонських селян, звичайно проти болгарського наставлення, які вірять в незалежну Македонію від озера Охрида до грецького міста Салоніки. Цю групу підюджують найбільше німці та правдоподібно також італійці.

До останньої групи належать македонські комуністи, які, як всюди, беруть прями прикази з Москви та стараються поводити національний уряд, щоб на його місці встановити со-вєтський режим.

Всі ці групи сповидно льояльно заховуються до Югославії, однак вже саме їх існування є великою небезпекою для Югославії, тим більше, коли Югославія має таких сусідів, як Італія та Німеччина, що надто зацікавлені в македонському питанні.

В Греції рівнож виграють македонське питання.

Як вже сказано вище, в Греції зарівно як Німеччина так і Англія стараються підсилювати македонців проти греків та перетягнути їх евентуально на свій бік. Німці мають тратити грубі тисячі доларів місячно на македонську пропаганду в Греції. Німці твердять, що як Німеччина виграє війну з Англією, тоді Греція не буде сплачувати довгу Англії, бо Німеччина уневажнить всі до-говори належності, які має Англія в Греції. Найсилніший аргумент, уживаний німцями зарівно в переконуванні македонців як і греків, є факт, що Лойд Джордж мав намовити Грецію до війни з Туреччиною в 1922. р. Як відомо, Греція прогала на анатолійських полях та в наслідок того вона стратила майже всі мало-азійські свої посілості на користь нової Туреччини Кемал-Паші.

Напевно, ранше чи пізніше, коли агресивні держави Європи почнуть парцелювати Балкан, вони зуміють використати македонський національний сентимент та їх вічне політичне та соціальне гноблення.

Карпатська Україна, а тепер Румунія та Словаччина свідчать про це аж надто яскраво.

ОЛ. ЛУГОВИЙ
(Олександр В. Овруцький-Швабе)

ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

(ВІРА БАБЕНКО)

Ця повість з часів останньої революції в Україні й повстанської війни проти Московщини була вже друкована в „Свободі“ в літі 1938. року під заголомком „За Україну“. Тепер вона появилася окремою книжкою під цим новим заголовком, щоб заспокоїти попит за що прецікаву повість про незабутню героїку боротьби проти большевицьких катів.

Повість оповідає про героїські подвиги справжньої людини, Віри Бабенко, провідниці повстанських загонів.

Книжка прикрашена портретом героїни.

Ціна 1 доларя.
"SVOBODA"
81-83 Grand St., P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

ХТО ПОПИРАЄ БИЗНЕСИ,
ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В
„СВОБОДІ“, ТОЙ ПОПИРАЄ „СВОБОДУ“.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ТРАГЕДИЯ СЕЛА ТЕЛЕШНИЦЯ СЯННА.

Одна наша громадянка в Оборн, Н. Й., дістала від своєї рідні на Лемківщині, з села Городек, під німецькою окупацією, листа, в якому описує про те, що діялось у селі Телешниця Сянна, пов. Ліско, яке попало під советську владу. Той лист звучить:

„Тішуся дуже, що ви всі Богу дякувати здорові. Тепер буди старатись Вам розказати де Ваша рідня живе. Правда, тяжко все те описати, бо на саму згадку голова крутиться; а в очах темніє, коли подумаю тільки як наш проклятий ворог Москва проганяє наших людей з їх рідних сторін десь далеко. Бог святий знає яка доля їх стріне, та чи колись у житті побачимось. Нам здавалось, що війна принесе кінець нашому відвічному ворогові, полякам, а про іншого ворога ми й не думали. Тимчасом прийшов другий ворог, не менше грізний від першого і підсунув аж до самого Сяну. Правда, по нашому боці можна жити і розвиватись, бо маємо свободу. Можемо розвиватись національно в повнім того слова значінню. А то в більшовицькій „раю“ не дають людині спокійно вмирати на своїй ватрі, кажуть брати на плечі тоболо та манджати в невідоме. Коли людей вигнали з прикордонного пояса то діялись страшні сцени, попросту не хотілось вірити, що в людині сидить така звірюка і то в тих людей, що голосили рівність, братерство і любов, мовляв людина сама є добра, тільки порядок світу є злий. І цього дня не один горливий їх оборонець розчарувався.

„Ви щасливі, що не бачили, як то проганяли наших Телешничів. Ви щасливі, що не бачили цього всього. Бо можете собі уявити, коли людина від вічних часів жила з своїми рідними горами і з своїми стріхами, а тут приходять якась зайда і каже виноситись за 24 години і то так, щоб і сліду не було. Уявіть собі, в яку розпуку попадали люди, почувши, що мусять без ніякої вини йти в світ і тулятись по чужих кутах, та примирати без куска хліба. Я не маю слів, щоб описати як то бідні наші рідні виходили зпід своєї так рідної стріхи. Кожний кусок дерева своєї хижі цідували та слезами обливали. А їх катюги по просто тягали як на шибеницю відриваючи від цього місця де вони родились і де вони літа щасливі зросли. І так вивезли всіх наших людей з нашої любові Телешниця Сянно, одних десь далеко на Волинь, так принаймні говорять люди, а інших до Ашварської Телешниця і між ними щасливими є наші родичі і сестра Настя. А Гануся опинилась десь у Х. на якомусь сатрапівському колахі. Побачити тепер через Сян взагалі неможливо, бо більшовики пильнують свого „раю“ як ока в голові. Пильнують не для того, щоб хто туди не забіг, а тому, щоб хто не втік і не розказав про ті знущання над безборонними нашими людьми, які просто гинуть з голоду. Ми не раз вийдемо над річку Сян і пригадаємо собі, як то було колись та думками лінемо туди, де наші родичі коротають свій вік, та молимося Богу щоб перемінив ту страшну кару.

„Не гризіться там та не розпачайте, бо плачем нічого не вдієте. Треба боротись з тим життям. Ми віримо свято, що так не буде і приїде ще час, що ми всі разом зїдемося та будемо розказувати собі про минулі болі“.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1940 ДО 30-го ЧЕРВНЯ 1940 РОКУ.

Пониже подаємо назвища всіх організаторів і число членів, приєднаних ними. Щодо постійних організаторів, то цей виказ не обнімає того числа членів, яке ці організатори приєднали разом з іншими урядниками, або членами. Загальне число членів, приєднане постійними організаторами, а також імена тих організаторів, будуть подані в другім виказі, який буде проголошений з кінцем року.

Відділ	Місцевість	Організатор:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
243	Шікаго, Іл.	Д. Бучман	—	1	1
247	Вілмінгтон, Дел.	І. Теравський	—	—	—
253	Лудлов, Масс.	І. Приступа	—	—	—
254	Нью Брітен, Конн.	І. Козира	—	—	—
254	Нью Брітен, Конн.	С. Андрусю	—	—	—
260	Клівленд, О.	Розалія Кокос	—	—	—
262	Ансонія, Конн.	Емілія Геряк	—	—	—
262	Ансонія, Конн.	Олена Придун	—	—	—
264	Карнегі, Па.	І. Галушак	—	—	—
264	Карнегі, Па.	Катерина Галушак	—	—	—
264	Карнегі, Па.	В. Залещкий	—	—	—
268	Філадельфія, Па.	Г. Михалюк	—	—	—
271	Елмайра, Н. Й.	Г. Левуш	—	—	—
274	Ріонгтаун, О.	П. Сильчак	—	—	—
276	Ембридж, Па.	М. Фук	—	—	—
283	Обурн, Н. Й.	Г. Мулик	—	—	—
292	Дітройт, Міш.	Ю. Новак	—	—	—
292	Дітройт, Міш.	І. Андрусевич	—	—	—
293	Бруклін, Н. Й.	Анна Томашевська	—	—	—
294	Ровей, Н. Дж.	Я. Салій	—	—	—
299	Бофало, Н. Й.	С. Коваль	—	—	—
304	Бофало, Н. Й.	С. Каврів	—	—	—
304	Бофало, Н. Й.	І. Грицькован	—	—	—
317	Сиракюз, Н. Й.	В. Кіянк	—	—	—
317	Сиракюз, Н. Й.	М. Дидик	—	—	—
321	Фініксвил, Па.	Ф. Цюх	—	—	—
321	Фініксвил, Па.	Д. Цюх	—	—	—
334	Клівленд, О.	С. Морозович	—	—	—
338	Монессен, Па.	М. Коваль	—	—	—
341	Віндзор, Онт., Кан.	Б. Зелений	—	—	—
342	Картерет, Н. Дж.	І. Маркович	—	—	—
343	Рочестер, Н. Й.	Анна Задорська	—	—	—
343	Рочестер, Н. Й.	Стелія Войтович	—	—	—
343	Рочестер, Н. Й.	Катерина Сипян	—	—	—
347	Милвил, Н. Дж.	Г. Тимчій	—	—	—
352	Честер, Па.	М. Гавриляк	—	—	—
353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	Пелегія Пришляк	—	—	—
358	Клівленд, О.	Катерина Мураль	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	І. Шабатура	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	С. Миронюк	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	І. Мира	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	М. Малетич	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	М. Левкович	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	Д. Ксьондз	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	Елісавета Рибак	—	—	—
361	Нью Йорк, Н. Й.	Катерина Дрозда	—	—	—
365	Маганой Плейн, Па.	М. Руднянин	—	—	—
367	Рочестер, Н. Й.	І. Мишук	—	—	—
367	Рочестер, Н. Й.	Г. Лілак	—	—	—
370	Нью Гейвен, Конн.	П. Воляник	—	—	—
372	Плейнфілд, Н. Дж.	М. Ярема	—	—	—
375	Філадельфія, Па.	Параня Чопик	—	—	—
375	Філадельфія, Па.	С. Терлецький	—	—	—
379	Шікаго, Іл.	В. Пилипів	—	—	—
379	Шікаго, Іл.	А. Боднарчук	—	—	—
380	Байон, Н. Дж.	І. Гумен	—	—	—
388	Честер, Па.	О. Брингілевич	—	—	—
415	Шікаго, Іл.	Ліліян Грод	—	—	—
425	Шікаго, Іл.	А. Сверхський	—	—	—
430	Гейзлетон, Па.	Марія Костюк	—	—	—
436	Маганой Ситі, Па.	Сузанна Гентош	—	—	—

ЧЛЕНИ ЗОРГАНІЗОВАНІ СПІЛЬНО:

Відділ	Місцевість	Організатор:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
47	Фрімансбург, Па.	Катерина Явна	—	—	—
69	Нью Йорк, Н. Й.	М. Ликтей	—	—	—
170	Джерзі Ситі, Н. Дж.	П. Гарисон	—	—	—
204	Нью Йорк, Н. Й.	Микола Близник	—	—	—
237	Честер, Па.	Г. Стеців	—	—	—
270	Джерзі Ситі, Н. Дж.	П. Гарисон	—	—	—
367	Рочестер, Н. Й.	М. Сорохтей, Р. Дмитрів і П. Ліско разом	—	—	—
429	Фріленд, Па.	О. Костюк разом з І. Перковським	—	—	—
432	Торонто, Онт., Кан.	І. Баер, В. Гіряк і Ю. Демедюк	—	—	—

Організатор:	Відділ	Місцевість:	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
Зорганізував Антін Маланчук разом зо:					
М. Мадарашом	13	Вотервліт, Н. Й.	1	1	2
Д. Оринчом	39	Сиракюз, Н. Й.	4	13	17
І. Лесюком	39	Сиракюз, Н. Й.	1	4	5
І. Кобою	57	Когуз, Н. Й.	12	13	25
М. Доновиком	58	Ютика, Н. Й.	1	1	2
П. Бенковським	93	Сентрал Фолс, Р. Ай	1	—	1
К. Седзінським	122	Тонтон, Масс.	2	1	3
Теофілею Мостенською	177	Провіденс, Р. Ай	3	2	5
Ю. Датківом	178	Менчестер, Н. Г.	7	1	8
М. Ковальчуком	178	Менчестер, Н. Г.	1	7	8
М. Політилом	192	Геркмер, Н. Й.	1	3	4
Анною Галант	202	Обурн, Н. Й.	1	1	2
О. Ірхою	224	Сейлем, Масс.	9	7	16
В. Сидораком	246	Вест Ворвик, Р. Ай	2	1	3
І. Каменюком	263	Фултон, Н. Й.	1	6	7
В. Труфіном	266	Амстердам, Н. Й.	5	9	14
П. Маряком	273	Гудсон, Н. Й.	5	8	13
М. Маряком	273	Гудсон, Н. Й.	1	—	1
Г. Муликом	283	Обурн, Н. Й.	4	6	10
Г. Моздіром	317	Сиракюз, Н. Й.	1	1	2
М. Паламаром	330	Літл Фолс, Н. Й.	5	5	10
Марією Лисобей	350	Стемфорд, Конн.	1	—	1
І. Бугрином	390	Бристол, Конн.	1	—	1
Оленою Брезницькою	414	Нью Гейвен, Конн.	6	1	7
А. Шуркою	416	Фол Рівер, Масс.	3	—	3

Організатор:	Відділ	Місцевість	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
Зорганізував Василь Загаєвич разом зо:					
О. Вітковським	40	Ірі, Па.	1	—	1
В. Вітковським	40	Ірі, Па.	—	1	1
Д-р Е. Л. Гарасим	45	Філадельфія, Па.	—	—	—
І. Гнатівом	63	Форд Ситі, Па.	—	—	—
Анною Ландяк	143	Грейт Медовс, Н. Дж.	1	—	1
М. Ландяком	143	Грейт Медовс, Н. Дж.	1	3	4
Мартою Ландяк	143	Грейт Медовс, Н. Дж.	—	2	2

Організатор:	Відділ	Місцевість	Повнолітні члени	Діти	РАЗОМ
І. Гавдуном	143	Грейт Медовс, Н. Дж.	1	—	1
Терес. Камінською	159	Скрентон, Па.	—	2	2
М. Камінським	159	Скрентон, Па.	2	2	4
Катер. Камінською	159	Скрентон, Па.	1	2	3
М. Камінським, мол.	159	Скрентон, Па.	1	1	2
Гр. Бакуменком	204,353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	4	—	4
Т. Скрипаном	236	Сейр, Па.	1	3	4
Катер. Скерпан	236	Сейр, Па.	2	—	2
Оленою Новак	236	Сейр, Па.	—	1	1
Марією Новак	236	Сейр, Па.	—	1	1
Г. Новаком	236	Сейр, Па.	—	1	1
Вол. Скерпом	236	Сейр, Па.	—	1	1
О. Скерпаном	236	Сейр, Па.	—	1	1
Віл. Скерпаном	236	Сейр, Па.	1	—	1
Джен. Скерпаном	236	Сейр, Па.	1	—	1
І. Новаком	236	Сейр, Па.	3	3	6
М. Скерпаном	236	Сейр, Па.	—	1	1
Г. Стецівом	237	Честер, Па.	2	—	2
Марією Гульдою	261	Вілемстаун, Н. Дж.	3	—	3
А. Годчаком	300,467	Джанстаун, Па.	1	—	1
О. Аркатином	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	1	1	2
І. Аркатином	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	2	1	3
Анаст. Аркатином	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	1	1	2
Теклею Аркатином	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	2	1	3
А. Гульдою	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	1	—	1
П. Гульдою	307,261	Вілемстаун, Н. Дж.	1	—	1
Марією Романюк	331,378,457	Милвил, Н. Дж.	5	3	8
Н. Задерцьким	334	Клівленд, О.	5	1	6
Г. Гебою	344	Бавид Брук, Н. Дж.	2	1	3
Анною Гебою	344	Бавид Брук, Н. Дж.	—	1	1
С. Патеном	347,457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
Марією Резник	349	Менвил, Н. Дж.	1	1	2
Я. Резником	349	Менвил, Н. Дж.	1	1	2
А. Лехом	353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	1	1	2
Д. Кучеським	353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	2	—	2
Ольгою Василюк	353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	1	—	1
В. Пішляком	353	Нью Бронсвик, Н. Дж.	—	1	1
В. Яремою	372	Плейнфілд, Н. Дж.	—	4	4
С. Дубейом	372	Плейнфілд, Н. Дж.	3	6	9
Вас. Яремою	372	Плейнфілд, Н. Дж.	—	2	2
Ед. Демковичом	408	Скрентон, Па.	—	1	1
Стел. Сасс	451	Вілмінгтон, Дел.	1	—	1
В. Матолічом	457	Милвил, Н. Дж.	2	2	4
Анною Матоліч	457	Милвил, Н. Дж.	2	1	3
Оленою Кубик	457	Милвил, Н. Дж.	1	1	2
К. Романиком	457	Милвил, Н. Дж.	2	—	2
Мих. Кубиком	457	Милвил, Н. Дж.	1	1	2
І. Клокером	457	Милвил, Н. Дж.	2	—	2
А. Романюком	457	Милвил, Н. Дж.	8	4	12
А. Сахарновським	457	Милвил, Н. Дж.	4	2	6
Ф. Матолічом	457,347	Милвил, Н. Дж.	2	3	5
Ольгою Матоліч	457	Милвил, Н. Дж.	3	2	5
Мик. Кубиком	457	Милвил, Н. Дж.	2	1	3
К. Клокером	457	Милвил, Н. Дж.	3	—	3
І. Микитюком	457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
Теклею Патен	457	Милвил, Н. Дж.	1	—	1
І. Заворським	465	Барто, Па.	11	9	22
М. Сучичом	467	Джанстаун, Па.	1	—	1
Надією Коцюбою	467	Джанстаун, Па.	1	—	1
Ф. Кавчаком	467	Джанстаун, Па.	1	—	1
П. Кавчаком	467	Джанстаун, Па.	—	1	1
Ю. Кавчаком	467	Джанстаун, Па.	1	1	2
Е. Коцюбою	467	Джанстаун, Па.	—	2	2
О. М. Коцюбою	467	Джанстаун, Па.	1	1	2
Ч. Вацлом	467	Джанстаун, Па.	2	1	3

Головна Канцелярія, У. Н. Союзу.

ГІТЛЕР Й НАПОЛЕОН

Англіська преса, що ненавидить Гітлера й створений ним нацизм, порівнює цього „давнійшого капітала“ і „покоєвого маляра“ з „малим капіталом“, себто французьким імператором, Наполеоном Бонапарте. Вона признає вже Гітлерові ролю того, що „здобув Європу“, а яку то ролю як відомо, відіграв був понад 125 літ тому також Наполеон. Бритійська преса порівнює недавню акцію воєнної британської фльоти проти французької фльоти в африканській пристані Орані з відомою морською битвою в 1801 р., між британською фльотою під команду адмірала Нелсона та французько-данською фльотою, під Копенгагою, столицю Данії. У тім часі Франція під проводом Наполеона заволоділа була майже цілою Європою від Іспанії почавши аж до границь Росії. Англія панувала тоді над морями. Колиб Наполеонові було вдалося тоді заволодіти ще фльотою шведською і російською та іншими і виплунути на Атлантик, то Британія могла би була втратити панування над морями. Означало би це тріумф Наполеонської Франції і кінець Великої Британії. Однак командант британської фльоти, Нелсон мимозаборони адмірала і головнокомандуючого британської фльоти, розпочав боротьбу з французькою фльотою і розгромив її. У 1805 наступила друга перемога британської фльоти над Наполеонською під Трафальгаром і панування Британії на морях було забезпечене.

Битву під Ораном і злікування нинішньої французької фльоти, що залежна є тепер від осі Берлін-Рим, вважає британська преса як боротьбу за перевагу на морях між Британією та „осею“. І в тім саме значінню порівнює вона

її до Нелсонівських битв в 1801 і 1805 роках. Наполеон, таксами як Гітлер, не був певний свого панування над Європою, поки на морях панувала Велика Британія. Гітлер хоче тому розірвати насамперед британську блокаду, підбити Англію та знищити британське панування на морях. Сподіється він у той спосіб скріпити свою мілітарну потугу до будучої боротьби з американською - британським блоком. Однак виправа Гітлера до Англії може вичерпати його головну силу, летунство. Означало би це початок кінця Гітлера в Європі. На випадок по-

разки німецького летунства у „бліцкригу“ з Британією, треба буде розбити ще могутчу змоторизовану Гітлерівську армію на європейським континенті. Це нове „Ватерло“ мусіло би наступит

УВАГА! ГРОМАДЯНЕ І ГРОМАДЯНКИ! УКРАЇНСКА МОЛОДЕ СТЕЙТУ НЮ ЙОРК І НЮ ДЖЕРЗИ!

ЗАХОДОМ ОКОУЖНИХ УПРАВ О.Д.В.У. НЮ ЙОРСЬКОЇ ОКРУГИ І НЮ ДЖЕРЗИ ТА УКРАЇНСЬКОЇ СТЕЙТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СТЕЙТУ НЮ ДЖЕРЗИ.

— ВЛАШТОВУЄТЬСЯ —

UKRAINIAN NATIONAL FESTIVAL

SINGERS PARK, SPRINGFIELD, N. J.

SUNDAY, AUGUST 18, 1940

ПОЧАТОК В ГОД. 10. РАНО.

ВСТУП 35 ц. ДЛЯ ДІТЕЙ ВІЛЬНИЙ.

ПРОГРАМА ЗДВИГУ:

1.—Архирейська Служба Божя: Преосвященний Єпископ І. Бучко, що недавно прибув з Рідних Земель, в асисті доколичного духовенства відправить Архирейську Службу Божу в год. 10. рано. Церковний Хор ім. Лисенка з Джерзі Сіті під проводом п. Гелі. 2.—По подудні в Здвигу виступлять: Визначні провідники з промовами. 3.—Хор „Думка“ з Ню Йорку під проводом п. Ю. Кириченка. 4.—Ритмічні руханкові вправи: українсько-американської молоді ОДВУ з Ню Йорку, Джерзі Сіті, Ню Бронсвик й українські танцюристи з Едізабет, Н. Дж.

Шановні Громадяне! Визнаємо всіх прибути на цей величавий Український Національний Здвиг! Це наш обов'язок полагати, організувати та спільно творити одну нашу організовану силу для помочи визволенню поневоленої України!

УВАГА: Податися до відома всім тим, що купили квитки на 11. серпня до Лінден, Н. Дж., вимінити їх у своїх продайців, бо Здвиг відбудеться в парку, вище згаданім. 175, 84

чиною цього, що від неї хлопці втікають.

Ще далі дівчина відважується поставити декому безпосередній запит. Але нема охотних, щоб їй сказали чисту, а при тім болючу правду, що причиною її клопотів є скажім, її прикрий віддих. Сама по собі вада не велика, а навіть легко її усунути, але треба знати про неї; треба знати чисту правду. Доведена до розпучи дівчина падає в обійми мамі і з сльозами просить її дати вяснення. Правди вона хоче, правди, а не приємних, ласкавих слів і комплементів.

ПРАВДИ ХОЧЕ ФРАНЦІЯ.

І тепер такої правди хоче французька нація. Хочби найтяжча та правда була, французи хочуть її знати. Бо за надто справа поважна, аби дурити себе, оманами, зацілювати похвалами і комплементами на адресу „знаменитого французького парламентаризму“, „досконалої суспільної свободи“, чи гарного клича „свобода, рівність, братерство“. Невмолний німецький кулак тріснув Францію по голові так, що вона знає, що високопарні слова її не врятують.

Та найдивнішим видається тут те, що Франція впродовж довгих літ була обритувана якраз своєю пресою, яка мала повну свободу говорити, що хотіла. Але вона не говорила. Замість говорити тверду правду, французька преса своєю суспільністю зацілювала похвалами, комплементами, немов той хлопець, що вминая безпосередньої правдивої відповіді дівчині, бо правда могла дівчину вколоти; замість колоти її, він побудувався її якимсь приємним комплементом.

Такі фарисеї, які не хочуть на адресу демократії сказати твердої правди є також в Америці. Вишукуючи лиш найкращі комплементи для демократії й тавруючи „ворогом“ демократії кожного, що згадає про її хиби, вони роблять тій демократії погану прислугу.

24 НЕЛЕГАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У КАНАДІ

В домініальній парламенті виложено спис 24 організацій, які уряд проголосив нелегальними організаціями на основі канадських приписів про охорону держави.

З того списку довідуємося, що нелегальні організації мали 80,730 членів, тобто таких, що мали членські легітиматії і платили вкладки.

Найбільшою з нелегальних організацій є комуністична, яка мала 18,000 членів. Організація канадських фашистів мала 4,000 членів і стільки німецький Бунд.

Цікаві є цифри про комуністів, Український Робітничо-Фармерський Дім (Турфдім) мав 8,000 членів, тобто майже половину всього комуністич-

БАГАТІ ОБМАНЦІ.

Прокураторія закидає пані Едні Балард і її синові, що вони обманули при помочі нібито — релігійного культу людей на три мільйони доларів.

ного членства. Це найбільша нелегальна організація в Канаді. Фінляндська комуністична організація числила 7,000 членів, а на решту 3,000 членів склалися всі інші національності. Молодеча Комуністична Ліга Канади мала 3,000 членів. Канадська Українська Федерация Молоді мала також 3,000 членів. Аж таке страшне моральне знищення серед нашої молоді ширять комуністичні агітатори.

З інших комуністичних організацій, захованих під невинними на око назвами виписує урядовий звіт такі: Канадська Робітничка Оборонча Ліга 5,000 членів, Ліга Миру й Демократії 5,000. Члени тих організацій є одночасно членами комуністичної партії.

Російський Робітничо-Фармерський Клуб мав 3,000 членів. Хорватське Культурне Товариство 2,500 членів.

Цікаво, що в звіті не подано числа членів польської комуністичної організації, хоч наприклад у Вінніпегу польські комуністи мають свій мурований дім. Видно, польські комуністи настільки хитрі й настільки добрі поляки, що волять замішатися між іншими групами, щоб не опоганювати комунізмом імени свого народу. — („Укр. Вісти“).

ОДИНОКА ПРИЧИНА

Коли нас кличуть у почі з дому, віддаленого багато миль від тутешньої місцевості, ми відповідаємо швидко й успішно — їм за невелику винагороду.

Це мабуть є одинокою причиною, чому ми маємо в цілій околиці так багато поїзтів, котрі зовсім природно жадають наших услуг, як тільки зайде потреба.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 Phone: Bayonne 3-0540

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛЬФІЮ й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

SAMUEL P. KANAI
Український ПОГРЕБНИК
Ціна похорон навіть за \$150
433 State St., PERTH AMBOY, N.J.
Phone: P. A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжнїш як далеко поза Ньюарком. Враз потреби телефонуйте до нас. Обслуга шира і чесна. Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N.J. Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Зарадику погребам по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ
НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ
Історичне оповідання про піснів шляхетськ в купецькій інтризі в часів, коли історична Польща правила Україною, а турки правили в Італії на неї на гризді.
ЦІНА 75 ЦЕНТІВ.
"СВОБОДА"
51-53 GRAND STREET, P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

3 ДНЯ

ФРАНЦІЯ ШУКАЄ ВИНУ-ВАТЦІВ.

Французький уряд арештував двадцять кілька бувших міністрів і впливових парламентарних провідників, які вивели війну, хоч знали, що край до війни не готовий. Те-дерішний міністр про вину тих міністрів сказав так: „Я маю на увазі лиш відповідальних. Коли край має 1,000 літаків, а знає, що його можливий противник має 15,000; коли край має 4,000 повзів, а знає, що противник має 15,000 — відповідальні провідники цього краю ніколи не повинні викидати його в війну. Такий край, хочби не знав, як були високі його ідеали, не може себе наставляти як поліцей світу, чи хочби Європи“.

РАХУНКИ ПРОВІДНИКІВ.

Державні провідники Франції, які вивели війну Німеччині, знали, що під оглядом воєнної підготовки Франція залишилась далеко позаду Німеччини. Проте вони вивели війну Німеччині, бо думали, що лінія Магіна зможе якийсь час вдержати наступ німців, а за той час дух Франції дістане воєнно-патріотичної напруги. Також фабрики надолужать у кількох місяцях те, що втратили впродовж кількох літ. Їх обрахунки показали помилними і тепер вони стаяли перед судом. Як заповідають французькі часописи їм грозить довга тюрма, а декому навіть смерть.

Французькі суди виходять з старої засади, що державний провідник не повинен робити кардинальних помилок. Держава платить йому, наділяє почесними та складає владу в його руки на те, аби він добре знав, що робить і аби передбачав події.

НАГІНКА ЗА ПРАВДОЮ.

Як подають журналісти, кожному перебуваючому у Франції впадає в очі те, що французи тепер горячково шука-

ють за правдою. Хайби та правда була прикра і гірка як полин, вони хочуть її знати. Вони відчувують, що довгими роками їх дурили, говорили їм брехню, хоч може і солідку. Ця брехня тепер вийшла на верх. Вони переконались, що Франція не була найсильніша чи навіть одна з найсильніших держав світу. Вони переконались, що їх парламентарний устрій, який так вихваляли цілий час їх політики, не був найліпший. Вони вкінці переконались, що нашісти разом з своїм вождем не є такі дурні і варіати, за яких їх цілий час французька преса представляла. Тепер французи хочуть правди, цілої, повної правди, яка розкрила їм безоглядно їх неомогання, а також вказала на ті прикмети ворога, якими він їх довів до розгрому.

ЗАПЛАКАНА ДІВЧИНА.

Франція поступає тепер так, як та заплакана дівчина, що не знає, чому хлопці від неї втікають. Вона і гарна, і чепурно одягнена і ніби має достатком адораторів, але, як лиш один із них до неї підійде, обличчя його чомусь нагло зміниться і він, постоявши хвилину біля неї, її покине. Зпочатку бідна дівчина дурить себе думками, що це случайно хлопець її покинув; важке якесь діло змусило його відійти. Колиж ці „случай“ раз ураз повторяться, дівчина з биттям серця починає тверезіше дивитись довкола себе і починає добачувати події такими, якими вони є. Ще далі вона з болем серця ствердить, що щось зле з нею, в ній є якась хиба, про яку ніхто їй не хоче сказати, і це є при-

ЗАСТУПАЄ НАРЕЧЕНОГО.

Панна Джобс Филипс, наречена новозеляндця Е. Дж. Кобера, що згинув у битві, вручає замість нього прапор кадетському корпусові.

ТАРЗАН, ч. 71. На морі!

Тарзан криком остерігав, що оба погинуть, коли Богду дальше зістанеться на потапаючій кораблі.

Малпа спустилася на сплав, Тарзан за нею. Але за кілька хвилин штучно повязана да-раба...

почала розлітатися. Богду впав у воду, а малпо-чоловік підплив йому на поміч.

Однак його ланцюхи тягнули його на спід. Непевним було, чи Тарзан хоч самий врятується.